

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Burgera a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Milana Lipovského na verejnom zasadnutí konanom dňa 5. septembra 2012 v Bratislave prerokoval dovolanie, ktoré podal obvinený **Š. P.**, prostredníctvom obhajcu JUDr. A. B., advokáta v Rimavskej Sobote, proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 22. marca 2011, sp. zn. 5To 61/2011, v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 2T 183/2010, a podľa § 377, § 386 ods. 1, ods. 2 a § 388 ods. 1 Tr. por. takto

r o z h o d o l :

I.

Podľa § 386 ods. 1 Tr. por. rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 22. marca 2011, sp. zn. 5To 61/2011, z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ Tr. por. v znení účinnom do 31. augusta 2011,

b o l p o r u š e n ý z á k o n

v ustanovení § 168 ods. 1 Tr. por. a § 319 Tr. por. v neprospech obvineného Š. P.

Podľa § 386 ods. 2 Tr. por. napadnutý rozsudok krajského súdu **sa zrušuje**.

Zrušuje sa aj rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 13. januára 2011, sp. zn. 2T 183/2010, v časti v ktorej bol obvinený uznaný za vinného zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. (bod 1/) a z prečinu pytliactva podľa § 310 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. (bod 4/).

Zrušujú sa aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 388 ods. 1 Tr. por. Okresnému súdu Rimavská Sobota **sa prikazuje**, aby vec v potrebnom rozsahu **znovu prerokoval a rozhodol**.

II.

Podľa § 380 ods. 2 Tr. por. obvinený Š. P. **sa berie do väzby** z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 13. januára 2011, sp. zn. 2T 183/2010, bol obvinený Š. P. uznaný za vinného v bode 1/ zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák., v bode 2/ z prečinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1 Tr. zák., v bode 3/ zo zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 2 Tr. zák. a v bode 4/ z prečinu pytliactva podľa § 310 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. v podstate na tom skutkovom základe, že

1/ od októbra 2008 do 22. marca 2010 v B. v rodinnom dome č. X. pod vplyvom alkoholu fyzicky a psychicky týral svoju bývalú manželku A. P., s ktorou býval v spoločnej domácnosti s deťmi V. (nar. X.) a A. (nar. X.) tak, že ju bezdôvodne bil rukou po hlave, ťahal za vlasy, hlavu jej udieral do lavice, kopal ju, fackoval, najmenej trikrát za túto dobu jej hovoril, že ju zabije rýchlo a nebude ju to bolieť, opakovane jej nadával do smradľavých kuriev. Keď mu A. P. povedala, že ide na neho podať trestné oznámenie, tak ju na dvore sotil na zem, kopal a s kuchynským nožom, ktorý jej priložil na zápästie ruky, sa jaj vyhrážal, či jej

má podrezať žily a či ju má zapichnúť, pričom jej priložil hrot noža k hrudníku. V dobe od novembra 2009 do konca januára 2010 poškodenú dvakrát vyhodil z rodinného domu, zamkol dvere, takže musela prespať v búde na dvore domu. Od novembra 2009 ju nútil spať v izbe bez vykurovania a zakazoval jej približovať sa ku kachliam v druhej izbe, aby sa ohriala. Dňa 22. marca 2010 vo večerných hodinách ju bil rukou do hlavy a zátylku. Chcela z domu ujsť, a preto povedala obvinenému, že potrebuje ísť na malú potrebu. Chytil ju za vlasy, vytiahol na dvor, kde ju so sekerou väčších rozmerov zodvihnutou nad hlavou donútil vykonať malú potrebu a ťahajúc ju za vlasy, ju prinútil vrátiť sa dnu. Takýmto konaním, podľa lekárskej správy spôsobil poškodenej A. P. pomliaždeninu a podliatinu na chrbtovej strane krku a opuch na záhlaví vonkajšej strany pravého nártu, čo si nevyžiadalo jej liečenie ani práceneschopnosť,

2/ od presne nezistenej doby do 10. apríla 2010 v B., v rodinnom dome č. X., bez povolenia prechovával 27 ks puškových nábojov so stredovým zápalom kal. 7,62 x 54 mm R a 6 ks puškových nábojov so stredovým zápalom kal. 8 x 56 mm R a ide o strelivo, na nadobúdanie vlastníctva, ktorých je potrebné povolenie a čiastočne tiež zákazové strelivo, hoci nie je držiteľom zbrojného preukazu,

3/ od presne nezistenej doby do 10. apríla 2010 v B., v rodinnom dome č. X., bez povolenia prechovával opakovaciu vojenskú pušku sovietskej výroby zn. MOSIN kal. 7,62 x 54 mm R s odpílenou časťou pažby, do ktorej bola naskrutkovaná kovová ramenná opierka a zbrúseným výrobným číslom zbrane a nie je držiteľom zbrojného preukazu,

4/ od presne nezistenej doby do 10. apríla 2010 na presne nezistenom mieste, v nezistenom poľovnom revíre v okrese Rimavská Sobota, bez povolenia ulovil lesného srnca vo veku asi dvoch rokov, lesného srnca vo veku do dvoch rokov a jeden kus jeleňa, ktoré doma spracoval a pozostatky zveri zakopal na pozemku dvoja svojho rodinného domu, a to napriek tomu, že nie je členom poľovného združenia, podľa znaleckého posudku celková hodnota ulovenej zveri je minimálne 623,25 €.

Podľa § 208 ods. 2 Tr. zák., s použitím § 36 písm. j/, § 37 písm. h/, § 38 ods. 2, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák. uložil za to súd obvinenému Š. P. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere sedem rokov.

Podľa § 48 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. obvineného na výkon tohto trestu zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. uložil súd obvinenému tiež trest prepadnutia vecí – nožov, mäsiarskeho sekáča, dlhej guľovej zbrane zn. MOSIN a nabíjacieho svietidla, ktorých vlastníkom sa stal štát.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal obvinený Š. P. odvolanie. V neprospech obvineného podal odvolanie tiež okresný prokurátor, a to do výroku o treste.

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 22. marca 2011, sp. zn. 5To 61/2011, rozhodujúc o týchto odvolaniach podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste odňatia slobody.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. odvolací súd na nezmenenom skutkovom základe sám podľa § 208 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 41 ods. 2, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Tr. zák. uložil obvinenému P. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere osem rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. na výkon trestu zaradil obvineného do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného Š. P. zamietol.

Dňa 5. decembra 2011 podal obvinený Š. P. prostredníctvom obhajcu JUDr. B., advokáta v Rimavskej Sobote, dovolanie proti uvedenému rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. g/ a písm. i/ Tr. por., a to vo vzťahu k bodu 1/ a bodu 4/ rozsudku prvostupňového súdu.

Dôvod dovolania uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. týkajúci sa skutku v bode 1/ rozsudku spočíva podľa názoru obvineného v porušení jeho práva na spravodlivý proces zaručeného článkom 46 Ústavy Slovenskej republiky ako aj článkom 6 dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Rozhodnutie druhostupňového súdu nepovažuje za náležite odôvodnené tak, ako to vyžaduje ustanovenie § 168 Tr. por.

Preto je predmetné rozhodnutie nepreskúmateľné, nezrozumiteľné, bez akýchkoľvek úvah, ktorými sa odvolací súd pri posudzovaní tohto prípadu spravoval. Nie je zrejmé, na základe čoho mali nižšie súdy preukázané, že obvinený spáchal skutok a prečo ho právne hodnotili ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. vrátane toho, že ho spáchal závažnejším spôsobom konania.

Na základe toho sa obvinený P. domnieva, že napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku tak, ako to predpokladá uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

V súvislosti so skutkom uvedeným v bode 4/ rozsudku dôvod dovolania uvedený v § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., t.j. že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, spočíva podľa obvineného v nezákonne získanom obsahu jeho mobilného telefónu. Dôkazy zaistené z obsahu mobilného telefónu spôsobom odporujúcim základným zásadám trestného konania (§ 2 ods. 2, ods. 3, ods. 12 Tr. por.) ako aj ustanoveniu § 119 ods. 2 Tr. por. nemali byť použité v trestnom konaní vedenom proti jeho osobe. Tento nedostatok, ktorý je zároveň aj porušením článkov 16 ods. 1; 19 ods. 2, ods. 3; 22 ods. 1, ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, namietal už vo svojom odvolaní, ale odvolací súd sa s touto námietkou vôbec nevysporiadal.

Podané dovolanie doplnil obvinený ešte ďalšími písomnými podaniami, ktorými poukázal na nehodnovernosť výpovede poškodenej – jeho bývalej manželky vo vzťahu k trestnému činu pytliactva. K zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby uviedol, že nebola preukázaná periodicita jeho konania a nevyplývalo to ani z výpovede svedkov. Spochybnil tiež vyhodnotenie záverov psychologického posudku súdom, pretože podľa jeho názoru syndróm týranej osoby sa mohol u poškodenej a ich detí prejaviť už skôr, v čase keď žila u svojich rodičov. Uložený trest považuje za neprimeraný čo do druhu i výmery. Poukázal tiež na výpoveď svedkyne A. P., ktorá potvrdila, že trestného činu pytliactva sa dopustil aj A. G., ale príslušný vyšetrovateľ na to nereagoval.

Z týchto dôvodov obvinený prostredníctvom svojho obhajcu navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie krajského súdu a rozhodnutia naň nadväzujúce. Súčasne žiadal zrušiť aj rozsudok okresného súdu a tomuto prikázať vec znovu prerokovať a rozhodnúť.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Rimavská Sobota vo svojom vyjadrení k dovolaniu obvineného Š. P. uviedol, že rozhodnutiami okresného ani krajského súdu nebol porušený zákon v neprospech obvineného. Námietky obvineného vzťahujúce sa ku skutku v bode 1/ rozsudku prokurátor považuje za subjektívny názor na hodnotenie výsledkov vykonaného dokazovania, ktorý nemá žiadnu oporu vo vykonaných dôkazoch. Rozsudky okresného i krajského súdu považuje za jasné, zrozumiteľné a preskúmateľné. Rozpory boli jednoznačne objasnené tak v prípravnom konaní ako i v konaní pred súdom, a to výsluchom poškodenej, svedkov a maloletých detí ako aj znaleckými posudkami, resp. ostatnými listinnými dôkazmi.

K argumentom obvineného vo vzťahu k nezákonne získaným informáciám z jeho mobilného telefónu prokurátor uviedol, že tento dôkaz nebol pred súdom vykonaný a súdy takto získaný dôkaz vôbec nevyhodnotili a v súdnom konaní naň neprihliadali. Tvrdenie obvineného o nezákonnosti získania dôkazu považuje za právne irelevantné. Dovolanie obvineného Š. P. navrhol zamietnuť.

Na verejnom zasadnutí dovolacieho súdu zástupca generálneho prokurátora Slovenskej republiky sa s návrhom okresného prokurátora nestotožnil a považujúc podané dovolanie za dôvodné, navrhol mu vyhovieť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) na základe podaného dovolania zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por.), bolo podané osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), za splnenia podmienok uvedených v § 373 Tr. por., v zákonnej lehote a mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1 Tr. por. v znení účinnom do 31. augusta 2011), pričom boli splnené aj ďalšie podmienky dovolania (§ 374 Tr. por.). Dovolací súd preto v zmysle § 384 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozhodnutia, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, so zameraním na dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g/ a písm. i/ Tr. por. v znení účinnom do 31. augusta 2011, ako aj podľa § 374 Tr. por., ktoré sú uvedené v dovolaní a zistil, že bol porušený zákon.

Podľa § 168 ods. 1 Tr. por. ak rozsudok obsahuje odôvodnenie, súd v ňom stručne uvedie, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom

odporujú. Z odôvodnenia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Ak rozsudok obsahuje ďalšie výroky, treba odôvodniť aj tieto výroky.

Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že každý výrok rozsudku musí byť odôvodnený presvedčivo a tak, aby rozhodnutie súdu bolo preskúmateľné, pričom musí vychádzať z hodnotenia dôkazov v intenciách § 2 ods. 12 Tr. por., teda podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo ako aj v ich súhrne.

Najvyšší súd po preskúmaní dovolaní napadnutého rozhodnutia krajského súdu dospel k záveru, že tento nepostupoval dôsledne v zmysle ustanovenia § 168 ods. 1 Tr. por. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa nevysporiadal so všetkými (rozumej pre posúdenie veci len právne významnými) argumentmi namietanými obvineným v odvolacom konaní. Do svojho rozhodnutia nekriticky prevzal závery z rozhodnutia okresného súdu vzťahujúce sa na skutkové zistenia i vinu obvineného a plne sa s nimi stotožnil. Pritom tak okresný ako aj krajský súd v odôvodnení svojich rozhodnutí neuviedli na základe akých skutočností považovali preukázanú vinu obvineného vo vzťahu k závažnejšiemu následku jeho konania, teda k právnej kvalifikácii skutku ako zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. Možno sa len domnievať, ktorý kvalifikačný znak „závažnejšieho spôsobu konania“ z tých, ktoré sú uvedené v § 138 Tr. zák., bol podľa názoru okresného a krajského súdu naplnený. Tieto nedostatky majú v konečnom dôsledku za následok, že uvedené rozhodnutia sú v tejto časti nepreskúmateľné.

Obvineným namietanú nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu nie je možné podriaďiť pod dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Nie je to prípad nesprávnej právnej kvalifikácie zisteného skutkového stavu, ale porušenie práva obvineného na dostatočnú jasnosť dôvodov, na ktorých je rozhodnutie súdu založené. Len tak môže obvinený účelne uplatňovať existujúce opravné prostriedky. Porušenie tohto práva obvineného je zásadným porušením práva na obhajobu, ktoré predstavuje dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. (v danom prípade vzhľadom na ustanovenie § 567j ods. 7 Tr. por.) v znení účinnom do 31. augusta 2011.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti konštatuje, že dovolací súd prihliadne aj na taký dovolací dôvod, ktorý je síce dovolateľom správne vecne špecifikovaný, ale subsumovaný pod nesprávny dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por. Samozrejme za podmienky, že vecná špecifikácia zodpovedá niektorému z taxatívne uvedených dovolacích dôvodov.

Pre úplnosť je potrebné uviesť, že dovolací dôvod uvedený pod písmenom i/ § 371 ods. 1 Tr. por. by bol naplnený v danej veci vtedy, ak by sa preukázalo, že skutkové okolnosti neodôvodňovali použitie prísnejšej právnej kvalifikácie konania obvineného ako „závažnejšieho spôsobu konania“. Rozhodnutia okresného i krajského súdu sa v odôvodnení touto okolnosťou dostatočne nezaoberali.

Na námietku obvineného Š. P., že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, krajský súd vôbec nereagoval.

Okresný súd na strane 6 svojho rozhodnutia uvádza, že „súd ďalej ku skutku pod bodom 4/ vykonal dokazovanie prečítaním listinných dôkazov, a to ... obsahom odborného vyjadrenia na č.l. 314-317 a prílohami na č.l. 318-328“.

Dovolací súd konštatuje, že v uvedenej časti spisu sa nachádzajú aj výsledky skúmania obsahu mobilného telefónu patriaceho obvinenému P. Jeho obsah sa vzťahuje, či už cez snímky alebo audio nahrávku k trestnému činu pytliactva.

Tento mobilný telefón nevydal vyšetrovateľovi obvinený P., ale ako osobnú vec obvineného referent Ústavu na výkon väzby Banská Bystrica, v ktorom zariadení sa obvinený nachádzal vo väzbe v tejto veci.

V zmysle ustanovenia § 89 Tr. por. povinnosť na vydanie veci dôležitej pre trestné konanie sa vzťahuje na kohokoľvek, kto má takúto vec pri sebe. V danom prípade osobou, ktorá mala byť vyzvaná na vydanie veci, bol obvinený. Ak by odmietol jej vydanie, vzhľadom na jeho právo neobviňovať seba samého, nemohla by sa mu uložiť poriadková pokuta, ale vec by sa mu mohla odňať (§ 91 Tr. por.).

V danom prípade išlo o obsah mobilného telefónu obvineného (nie o predmet), ktorý vznikol, aspoň pokiaľ ide o inkriminovanú časť, ako prejav jeho vôle udalosť si zaznamenať. Tento záznam teda nemá povahu „objektívne existujúcej skutočnosti“ nezávislej v rovine vzniku od vôle obvineného. Keďže ide o záznam (obsah) majúci vzťah k trestnej činnosti, nie je možné opomenúť zákaz inkriminácie vlastnej osoby, inými slovami „právo nepodieľať sa na vlastnom obvinení“. Okrem toho obsahom mobilného telefónu sú aj záznamy nesúvisiace s predmetnou trestnou vecou týkajúce sa tretích osôb, ich súkromia a ochrany prepravovaných správ. Informácie súkromnej povahy, ktoré používajú ochranu garantovanú tak článkom 8 dohovoru ako aj Ústavou Slovenskej republiky.

Na zásahy do základných ľudských práv len v odôvodnených prípadoch je potrebný súhlas sudcu pre prípravné konanie (§ 2 ods. 3 Tr. por.). Tento postup dodržaný nebol. Takto získané informácie možno právom považovať za nezákonné dôkazy.

Získané grafické súbory z telefónu boli napálené na dátový nosič a sú súčasťou spisu a z výsledkov skúmania bola vytvorená aj obrazová príloha, ktorá je tiež súčasťou spisu. Keďže ide o nezákonný dôkaz, tieto prílohy sa musia zo spisu odstrániť a zničiť.

Súčasťou tohto odborného vyjadrenia je aj obrazová príloha z obhliadky miesta činu, ktorá bola vykonaná zákonným spôsobom.

Okresný súd ale nekonkretizoval, ktoré konkrétne skutočnosti boli z písomného vyhotovenia odborného vyjadrenia oboznámené na hlavnom pojednávaní.

Takýto postup odvolacieho súdu, prvostupňového súdu a orgánov činných v trestnom konaní opomína, že rešpektovanie zákonnosti pri vykonávaní dôkazov nie je abstraktnou a formalistickou požiadavkou, ale má základný význam pre spravodlivosť trestného procesu. Tieto pochybenia mal najneskôr v odvolacom konaní zistiť krajský súd, ktorý nemal splnené zákonné podmienky pre rozhodnutie podľa § 319 Tr. por.

Z týchto dôvodov dovolací súd rozhodol tak, ako je to vo výroku tohto rozsudku uvedené. Úlohou prvostupňového súdu bude v rozsahu zrušenia (body 1/ a 4/) vykonať dokazovanie zákonným spôsobom a svoje rozhodnutie odôvodniť v zmysle požiadaviek ustanovia § 168 Tr. por.

K výroku v bode II. tohto rozhodnutia dovolací súd konštatuje, že aj v súčasnosti hrozí reálna obava, že v prípade prepustenia na slobodu by obvinený P. pokračoval v trestnej činnosti, z ktorej je obžalovaný, keďže s poškodenou žijú v spoločnej domácnosti.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol podľa § 380 ods. 2 Tr. por. o vzatí obvineného do väzby z dôvodu § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. V zmysle § 380 ods. 3 Tr. por. sa dĺžka trvania väzby v tomto konaní posudzuje samostatne a nezávisle od väzby v pôvodnom konaní.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 5. septembra 2012

JUDr. Igor B u r g e r , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová